Jurisprudentie

Jurisprudentieoverzicht

Mr. E.M.A. van Amersfoort*

September 2017

Machtiging beneficiaire aanvaarding ex artikel 4:194a BW

Rb. Noord-Holland 27 september 2017, ECLI:NL:RBNHO:2017:10840

Vijf weken nadat X c.s. de nalatenschap van A zuiver hebben aanvaard, ontdekken zij dat A in een schuldhulpverleningstraject zat en meerdere schuldeisers had. X c.s. verzoeken thans de kantonrechter een machtiging om de nalatenschap van A alsnog beneficiair te aanvaarden ex artikel 4:194a van het Burgerlijke Wetboek (BW).

De kantonrechter oordeelt dat X c.s. de schulden weliswaar niet kenden op het moment dat zij de nalatenschap van A zuiver aanvaardden, maar dat zij de schulden wel behoorden te kennen en wijst het verzoek af. Uit de parlementaire geschiedenis van artikel 4:194a BW volgt dat 'behoorde te kennen' wordt ingevuld met wat een erfgenaam redelijkerwijze had kunnen weten. Op X c.s. als erfgenamen rust de verplichting om de nalatenschap af te wikkelen. Daartoe behoort ook het betalen van de schulden van A. Daarvoor is ten minste nodig dat X c.s. de administratie van A raadplegen. In de situatie dat erflater niet of nauwelijks een administratie heeft gevoerd, moeten de erfgenamen nader onderzoek doen naar mogelijke schulden. Nu X c.s. hebben verklaard dat er veel papieren waren, maar geen (begrijpelijke) administratie, hadden zij de nalatenschap niet zuiver moeten

* Mw. mr. E.M.A. van Amersfoort is als docent en promovenda verbonden aan het Centrum voor Notarieel Recht van de Radboud Universiteit Nijmegen en werkzaam als kandidaat-notaris bij Blankhart & Bronkhorst Netwerk Notarissen, aangesloten bij Netwerk Notarissen. Rubriek verzorgd door Netwerk Notarissen onder verantwoordelijkheid van de hoofdredactie.

aanvaarden. Daarbij komt dat de staat van de woning en de geschiedenis van A onmiskenbaar redenen waren om nader onderzoek te doen naar schulden.

December 2017

Erfgenamen met eigen vermogen aansprakelijk voor voldoening legaat

Rb. Limburg 6 december 2017, ECLI:NL:RBLIM:2017:12053

A heeft X c.s. tot zijn erfgenamen benoemd en aan Y een bedrag van € 100.000 vrij van rechten en kosten gelegateerd. X c.s. hebben de nalatenschap van A zuiver aanvaard. De nalatenschap bevat onvoldoende baten om het legaat en de daarover verschuldigde erfbelasting (ruim € 45.000) te voldoen. De rechtbank veroordeelt X c.s. tot het voldoen van het legaat en de daarover verschuldigde erfbelasting aan Y. Het legaat wordt weliswaar ex artikel 4:120 lid 2 BW verminderd voor zover de nalatenschap niet toereikend is om het legaat te voldoen uit de erfdelen van X c.s., maar op grond van artikel 4:120 lid 5 BW zijn X c.s. – ondanks de vermindering – met hun hele vermogen aansprakelijk voor het geheel.

Dat X c.s. een aanvullend beroep op hun legitieme portie hebben gedaan, doet daar niet aan af. De inkorting van het legaat moet worden ingesteld tegen de erfgenamen en dus gedeeltelijk tegen henzelf (art. 4:87 jo. art. 4:79 BW). Bovendien vermindert een dergelijk beroep wel de schuld van X c.s. om het legaat uit hun erfdelen te voldoen, maar laat onverlet dat Y zich op grond van artikel 4:120 lid 5 BW kan verhalen op het hele vermogen van X c.s. en niet alleen op wat zij erven. X c.s. hadden de nadelige gevolgen van dit legaat kunnen voorkomen door de nalatenschap te verwerpen en gelijktijdig een verklaring af te leggen dat zij hun legitieme portie willen ontvangen (art. 4:63 lid 3 BW) of door beneficiaire aanvaarding.

X c.s. hebben subsidiair een beroep op artikel 4:5 BW gedaan. De rechtbank wijst dit verzoek af, omdat X c.s. twee jaar de tijd hebben gehad om de financiering van het legaat te regelen en zij ook geen (zakelijke of persoonlijke) zekerheid voor de betaling van het legaat hebben aangeboden.

Tot slot oordeelt de rechtbank dat de advocaatkosten die Y heeft gemaakt om het legaat geldend te kunnen maken, niet voor rekening van X c.s. komen, op de grond dat het legaat vrij van rechten en kosten is. Onder kosten worden alleen verstaan de kosten die in direct verband staan met de verkrijging van het legaat, zoals de kosten van het overmaken van het verschuldigde door de erflater aan de legataris.

Februari 2018

'Ruimschoots voldoende'-verklaring executeur

Hof Amsterdam 13 februari 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:489

Tussen A en de erfgenamen B en C (B c.s.) is in geschil of de nalatenschap van X moet worden vereffend. Het hof oordeelt – na verwijzing van de Hoge Raad – dat B c.s. de nalatenschap beneficiair hebben aanvaard. Het hof verwijst hierbij naar de beschikking van Rechtbank Rotterdam van 20 maart 2012, die in kracht van gewijsde is gegaan en dezelfde rechtsbetrekking betrof. Beneficiare aanvaarding verplicht in beginsel tot vereffening, tenzij een van de in artikel 4:202 BW genoemde uitzonderingen zich voordoet.

A stelt dat B in hoedanigheid van executeur het vertrouwen heeft gewekt dat de nalatenschap voldoende baten had om alle schulden te voldoen, en dat B daarom kon aanblijven als executeur. Het hof overweegt dat de handelingen van B die A aan de orde stelt, niet voldoende zijn om te kunnen leiden tot de toepassing van de uitzondering in artikel 4:202 lid 1 onder a BW. Er is sprake van een opgewekt vertrouwen als B (desgevraagd) expliciet jegens de rechthebbenden heeft verklaard dat de nalatenschap 'ruimschoots voldoende' is.

Omvang bevoegdheden executeur

Hof Amsterdam 13 februari 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:490

De executeur X en erfgenamen Y c.s. zijn onder meer in geschil over de omvang van de bevoegdheden van X. Het testament is onder oud recht opgemaakt en aan X is het recht van bezit van de nalatenschap toegekend en de bevoegdheden van een boedelberedderaar.

Het hof overweegt dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat een executeur onder het oude erfrecht in beginsel ruimere bevoegdheden had dan de huidige beheersexecuteur als bedoeld in artikel 4:144 lid 1 BW. De taken van een executeur die onder het oude recht ook was aangewezen als boedelberedderaar, stemmen niet overeen met de taken van de executeur die onder het huidige recht ook is benoemd tot afwikkelingsbe-

windvoerder op grond van artikel 4:171 BW (vergelijk HR 28 juni 2013, ECLI:NL:HR:2013:39).

Dit leidt echter niet tot vernietiging van de beschikking van de rechtbank, nu niet is gebleken dat X zijn bevoegdheden heeft overschreden. X heeft de boerderij in Canada op zijn naam gezet om deze te verkopen. Volgens X is het in Canada gebruikelijk en noodzakelijk dat, in het kader van de afwikkeling van een nalatenschap, onroerende zaken op naam van de executeur worden gezet. Y c.s. hebben dit niet betwist. Verder blijkt dat alle erfgenamen hebben besloten tot verkoop van de boerderij en pas later overeenstemming hebben bereikt over de condities van de verkoop en over de verkoopprijs. Er is dus geen sprake van dat X eigenhandig tot verkoop heeft besloten of is overgegaan.

Afgifte medisch dossier voor beoordeling wilsbekwaamheid erflater

Rb. Gelderland 20 februari 2018, ECLI:NL:RBGEL:2018:1237

A maakt 20 februari 2016 een testament waarin B wordt benoemd tot enig erfgenaam en executeur. A heeft een minderjarig kind (X) uit een eerdere relatie. Na het overlijden van A vordert X in kort geding afgifte van het medische dossier van A over de periode van 31 december 2015 tot 19 januari 2016 om de wilsbekwaamheid van A ten tijde van testen te kunnen vaststellen.

De voorzieningenrechter wijst het verzoek toe. X heeft naast de emotionele aspecten ook een zwaarwegend financieel belang, omdat hij optreedt als erfgenaam als het testament nietig is. De door X overgelegde revalidatieplannen van 1 en 29 februari 2016 geven aanknopingspunten dat A mogelijk wilsonbekwaam was ten tijde van testen. Verder oordeelt de voorzieningenrechter dat voor X geen andere mogelijkheid bestaat om de wilsonbekwaamheid van A vast te stellen dan door middel van het verkrijgen van de medische gegevens. Het enkele horen van de notaris biedt onvoldoende waarborg, althans de omstandigheden waaronder het testament tot stand is gekomen, geven daartoe geen aanleiding. De inhoud van het testament is kennelijk door B opgegeven. De notaris heeft vervolgens volstaan met de enkele voorlezing van het testament en zegt de instemming van A te hebben vernomen door het knippen met zijn ogen. In een dergelijke situatie is objectieve medische informatie (mede) van belang bij de beoordeling of A psychisch en fysiek in staat was zijn laatste wil te bepalen en kenbaar te maken.

Hoger beroep tegen afwijzing opheffing vereffening

Hof Arnhem-Leeuwarden 22 februari 2018, ECLI:NL:GHARL:2018:1769

Tot de nalatenschap van A behoort een woonschip dat in een perceel water ligt van Y. Het gebruik van deze ligplaats betreft een persoonlijk recht van A. X is enig erfgenaam en heeft de nalatenschap beneficiair aanvaard. De kantonrechter heeft het verzoek van Y tot opheffing van de vereffening ex artikel 4:209 lid 1 BW afgewezen, omdat de vereffening al is voltooid. In hoger

beroep schaarft X zich achter de afwijzing van het verzoek tot opheffing van de vereffening, maar stelt dat de kantonrechter dit op de onjuiste grond heeft gedaan, omdat de vereffening nog niet is voltooid. De kantonrechter had het verzoek moeten afwijzen, omdat Y geen belanghebbende in de zin van artikel 4:209 lid 1 BW is.

Het hof oordeelt dat de vereffening nog niet is voltooid. Het persoonlijk recht van het gebruik van de ligplaats is geëindigd door het overlijden van A. De verplichting om het woonschip te verwijderen en de daaruit voortvloeiende kosten zijn schulden van de nalatenschap, ondanks dat het geen schulden zijn die niet door het overlijden van A teniet zijn gegaan (art. 4:7 lid 1 onder a BW). Dit zijn schulden die voortvloeien uit een al voor het overlijden van A bestaande rechtsverhouding, althans die de afwikkeling van die rechtsverhouding betreffen. De verplichting om het woonschip te verwijderen is een schuld van de nalatenschap. De sloopkosten die redelijkerwijs nodig zijn voor het uitvoeren van deze verplichting, zijn daardoor aan te merken als vereffeningskosten (art. 4:7 lid 1 onder c BW).

Het hof overweegt vervolgens dat Y wél is aan te merken als belanghebbende in de zin van artikel 4:209 lid 1 BW. Y heeft belang bij opheffing van de vereffening, omdat hij daardoor de mogelijkheid krijgt – in verband met zijn vordering op X (inzake dwangsommen die X heeft verbeurd) – individueel executiemaatregelen te nemen ten aanzien van het woonschip. Bovendien is hij niet alleen schuldeiser jegens X in persoon, maar ook schuldeiser van de nalatenschap (vordering tot verwijdering van het woonschip). Vervolgens overweegt het hof dat zowel X als Y ervan uitgaat dat het woonschip zonder ligplaats weinig waard is. Nu de sloopkosten zijn aan te merken als vereffeningskosten, geeft de geringe waarde van het woonschip aanleiding om de vereffening op te heffen. Er zijn geen gronden voor de afwijzing van het verzoek tot opheffing van de vereffening, dus het verzoek van X tot bekrachtiging van de beschikking van de kantonrechter met verbetering van gronden wordt afgewezen.

Machtiging verwerping nalatenschap namens minderjarigen

Hof Den Haag 28 februari 2018, ECLI:NL:GHDHA:2018:730

X c.s. verzoeken als wettelijke vertegenwoordigers van Y c.s. een machtiging om de nalatenschap van A namens Y c.s. te verwerpen. Het hof wijst dit verzoek toe, omdat X c.s. voldoende aannemelijk hebben gemaakt dat het saldo van de nalatenschap negatief is. A stond al jaren niet meer ingeschreven in de Basisregistratie Personen. A leidde al jaren een zwervend bestaan, nadat hij vanwege huurschulden zijn woning gedwongen heeft moeten verlaten. Geen van de familieleden beschikt over de financiële gegevens van A. Het hof oordeelt dat de belangen van Y c.s. zich niet verzetten tegen de (voorwaardelijke) machtiging om de nalatenschap namens Y c.s. te verwerpen.

Maart 2018

Verzoek ontslag executeur

Rb. Midden-Nederland 9 maart 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:1002

X verzoekt de kantonrechter executeur Y te ontslaan ex artikel 4:149 lid 2 BW, omdat Y weigert de door erfllaaster A verrichte schenkingen te erkennen. De kantonrechter wijst het verzoek af, omdat de taak van Y al is geëindigd. Vast staat dat Y alle schulden van de nalatenschap heeft voldaan en dat Y een boedelbeschrijving heeft gemaakt. Uit artikel 4:146 lid 2 BW volgt niet dat de executeur een boedelbeschrijving moet opmaken waarmee alle erfgenamen het eens zijn. Bovendien heeft Y aangifte erfbelasting gedaan en is de aanslag erfbelasting al betaald. Het opstellen van een aangifte erfbelasting kan gelden als een voldoende adequate boedelbeschrijving (Hof Arnhem-Leeuwarden 6 oktober 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:8011).

Loon vereffenaar

Hof Den Haag 14 maart 2018, ECLI:NL:GHDHA:2018:767

De erfgenamen X c.s. en vereffenaar Y zijn in geschil over de vaststelling van het loon van Y (art. 4:206 lid 3 BW). Volgens het hof heeft de kantonrechter terecht geoordeeld dat de Recofa-richtlijn van toepassing is op de vaststelling van het loon en niet het gebruikelijke uurtarief van Y en zijn medewerkers. Verder stelt het hof dat de nalatenschap zeer overzichtelijk was, daaraan doet de strijd tussen X c.s. onderling niet af. De schulden van de nalatenschap waren binnen twee maanden voldaan en daarna hoefde Y de nalatenschap uitsluitend gereed te maken voor verdeling. Volgens het hof hebben de declaraties van Y grotendeels betrekking op (andere) werkzaamheden die buiten deze periode vallen. Bovendien heeft Y werkzaamheden verricht die niet tot zijn taken behoren, zoals bemoeienis met de verkoop van de woning. Of deze werkzaamheden op basis van een overeenkomst tussen X c.s. en Y voor vergoeding in aanmerking komen, valt buiten het bestek van deze procedure. Ook de werkzaamheden die betrekking hebben op de vaststelling van het loon in eerste aanleg en hoger beroep vallen niet onder de reikwijdte van artikel 4:206 lid 3 BW.

Zorgplicht notaris ziet op zijn opdracht

Rb. Noord-Holland 21 maart 2018, ECLI:NL:RBNHO:2018:2288

In 2006 hebben A en B hun huwelijkse voorwaarden gewijzigd en daarin een facultatief finaal verrekenbeding opgenomen. In 2012 zijn door dezelfde notaris (N) twee gelijkkluidende testamenten opgemaakt, waarin de wettelijke verdeling het uitgangspunt is. A is in 2016 overleden en B stelt thans dat N wanprestatie heeft gepleegd en onrechtmatig jegens A en B heeft gehandeld, omdat N geen verplicht finaal verrekenbeding heeft geadviseerd en B nu meer erfbelasting is verschuldigd. De rechtbank wijst het verzoek af. In 2006 was een verplicht finaal verrekenbeding niet wenselijk, omdat fail-

lissement van het bedrijf van A dreigde. Bij het vooroverlijden van B zouden de schuldeisers van A zich kunnen verhalen op de echtelijke woning en het vermogen van B, wat partijen juist niet wilden. In 2012 hebben A en B aan N de opdracht gegeven om testamenten te maken, niet is gebleken dat zij N ook de opdracht hebben gegeven de huwelijkse voorwaarden te controleren. Op de notaris rust een verstrekende zorgplicht, maar die reikt volgens de rechtbank niet zo ver dat N uit eigen beweging onderzoek naar de huwelijkse voorwaarden had moeten doen en A en B had moeten adviseren over de fiscale gevolgen daarvan. De zorgplicht van N reikt niet verder dan het wijzen op de gevolgen van de testamenten. De gevolgen van deze testamenten grepen niet in op de huwelijkse voorwaarden. N wist bovendien niet dat A ziek was ten tijde van het testen. De reden tot testen was niet de ziekte van A, maar het opnemen van een uitsluitingsclausule.

Onderhandse verdeling nalatenschap met minderjarige erfgenamen

Rb. Den Haag 26 maart 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:3458

De kantonrechter verleent goedkeuring voor de onderhandse verdeling van een nalatenschap waarbij twee minderjarigen (X c.s.) als erfgenaam optreden (art. 3:183 lid 2 BW). Vast staat dat het erfdeel van X c.s. relatief klein is en de kosten van een notariële akte niet in verhouding staan tot de omvang van de nalatenschap. Niet is gebleken dat de belangen van X c.s. bij deze verdeling onvoldoende zijn gewaarborgd. De goedkeuring wordt verleend onder de voorwaarde dat de erfden van X c.s. worden gestort op een rekening die op naam staat van ieder van hen afzonderlijk.

Machtiging om nalatenschap namens minderjarige te verwerpen

Rb. Limburg 27 maart 2018, ECLI:NL:RBLIM:2018:2832

De kantonrechter verleent X c.s. een machtiging om namens de minderjarige erfgenaam Y de nalatenschap van A te verwerpen. Het erfdeel bestaat uit de bloot eigendom van een aandeel in een woning. Deze woning heeft achterstallig onderhoud en moet gerenoveerd en verbouwd worden. De kosten moeten door de erfgenamen gezamenlijk worden betaald en zijn momenteel niet te overzien. De oma en vader van Y hebben de nalatenschap al verworpen en X c.s. wensen, gelet op de rompslomp, de hoge kosten en de mogelijke procedures in België (in de Franse taal, die X c.s. niet machtig zijn), de nalatenschap ook namens Y te verwerpen. De kantonrechter oordeelt dat voldoende aannemelijk is dat de verwerping in het belang van Y is.

Machtiging om Duitse nalatenschap namens minderjarige te verwerpen

Rb. Midden-Nederland 29 maart 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:1223

De minderjarige X c.s. zijn tot erfgenaam benoemd in de nalatenschap van A, die haar laatste woonplaats in Duitsland had. Thans wordt door de wettelijke verte-

genwoordigers Y c.s. bij de Nederlandse kantonrechter een machtiging verzocht om namens X c.s. de nalatenschap te verwerpen (art. 4:193 BW).

De Europese Erfrechtverordening is van toepassing, omdat A in 2016 is overleden. Vast staat dat A haar laatste gewone verblijfplaats in Duitsland had. Dit betekent dat het Duitse gerecht bevoegd is om uitspraak te doen over de erfopvolging in haar geheel (art. 4 van de Europese Erfrechtverordening (hierna: Verordening)) en dat Duits erfrecht van toepassing is (art. 21 Verordening). De Nederlandse kantonrechter is ook bevoegd het verzoek te behandelen, omdat de gewone verblijfplaats van X c.s. in Nederland is en zij een verklaring van verwerping van de nalatenschap willen afleggen (art. 13 Verordening). Hiervoor is wel vereist dat het Duitse gerecht op de hoogte is van deze procedure en van de mogelijkheid tot verwerpen (preambule; onder randnummer 32). Een verklaring dat het Duitse gerecht op de hoogte is, ontbreekt. Dit betekent dat mogelijk de verwerping met machtiging van de kantonrechter niet als formeel geldig wordt beschouwd in Duitsland (preambule; onder randnummer 33).

Y c.s. stellen klem te zitten en ondanks hun pogingen daartoe niet verder komen met het verwerpen van de nalatenschap in Duitsland. Er is contact geweest met een Nederlandse notaris, die Y c.s. alleen wilde bijstaan als de nalatenschap zou worden aanvaard. Vervolgens zijn via een Nederlandse advocaat de stukken om de verklaring tot verwerping af te leggen vertaald en opgestuurd naar Duitsland, maar hiervan hebben Y c.s. nooit meer wat vernomen. X c.s. worden vanuit Duitsland nog steeds als erfgenamen aangeschreven en hebben rekeningen ontvangen om belasting in Duitsland te betalen in verband met de tot de nalatenschap behorende woning.

De kantonrechter ziet onder de gegeven omstandigheden en met inachtneming van de doelstelling van de Verordening (het vergemakkelijken van erfrechtprocedures met een Europees karakter) aanleiding om het verzoek te behandelen zonder dat het Duitse gerecht hiervan op de hoogte is. Het Nederlandse recht wordt op dit verzoek toegepast. Artikel 13 Verordening bepaalt namelijk dat een erfgenaam de verklaring voor zijn keuze kan afleggen bij het gerecht van zijn gewone verblijfplaats als deze verklaringen volgens het recht van die lidstaat in rechte mogen worden afgelegd. Volgens het Nederlandse recht kunnen Y c.s. de nalatenschap namens X c.s. met machtiging van de kantonrechter verwerpen. Omdat op dit moment onvoldoende is onderbouwd dat de nalatenschap negatief is, worden Y c.s. in de gelegenheid gesteld om nadere informatie te verstrekken.

April 2018

Indienen vorderingen door deelgenoot ten behoeve van gemeenschap

HR 6 april 2018, ECLI:NL:HR:2018:535

A overlijdt en laat vijf erfgenamen achter, onder wie X en Y. A heeft tijdens leven aan Y het vruchtgebruik verleend van een stuk grond en de bloot eigendom van dit stuk grond verkocht en geleverd aan Z c.s. (de kinderen van Y). Thans is A overleden en vordert X ten behoeve van de nalatenschap vernietiging van deze overeenkomsten. In geschil is of X bevoegd is tot het indienen van deze vordering.

De Hoge Raad overweegt dat het beheer van een nalatenschap, waaronder het instellen van rechtsvorderingen, plaatsvindt door de erfgenamen (deelgenoten) gezamenlijk op grond van artikel 3:170 BW. Artikel 3:171 BW biedt een erfgenaam de mogelijkheid op eigen naam een rechtsvordering in te stellen ten behoeve van de nalatenschap. Deze bepaling ziet alleen op vorderingen tegen derden en niet op vorderingen tegen andere erfgenamen. Vorderingen tegen de andere erfgenamen komen bij de verdeling van de nalatenschap aan de orde (art. 3:184 en 3:185 BW). Een uitzondering op deze regel is gerechtvaardigd als een vordering ten behoeve van de nalatenschap tegen een erfgenaam zich niet ervoor leent in de verdeling van de nalatenschap te worden betrokken (vergelijk HR 8 september 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA7043). De Hoge Raad oordeelt dat het hof de aangevoerde omstandigheden terecht niet als een uitzondering heeft aangemerkt. Het betreft de omstandigheden dat (1) de aangesproken erfgenaam Y onrechtmatig heeft gehandeld jegens de nalatenschap; (2) Y niet als erfgenaam wordt aangesproken, maar als derde; (3) Z c.s. ex artikel 3:171 BW wel kunnen worden aangesproken (zij zijn geen erfgenamen, dus zij worden aangemerkt als derden) en het voeren van twee procedures met dezelfde inzet elke redelijke grond ontbeert; en (4) Y slechts een van de vier respectievelijk vijf betrokkenen bij de litigieuze overeenkomsten is.

Australisch testament met uitsluitingsclausule als bedoeld in artikel 1:94 BW

Hof Arnhem-Leeuwarden 11 april 2018, ECLI:NL:GHARL:2018:3767

A en B zijn in gemeenschap van goederen gehuwd. In geschil is of een verkrijging krachtens erfrecht van B van haar Australische peetoom X in de huwelijksgemeenschap valt of niet. Vast staat dat Australisch erfrecht van toepassing is en dat het huwelijkvermogensregime van A en B wordt beheerst door Nederlands recht.

Volgens het hof staat voldoende vast dat X wilde dat de erfrechtelijke verkrijging uitsluitend aan B toekomt. X heeft een uitgebreid en van gedetailleerde wensen voorzien testament opgesteld. Bij de making aan B staat expliciet vermeld: 'for her own use and benefit absolutely'. Daarnaast is *alleen* bij de making aan B opgenomen dat bij vooroverlijden niets toekomt aan de echtgenoot of kinderen. X heeft kennelijk bewust ervoor gekozen

expliciet te vermelden dat de erfrechtelijke verkrijging uitsluitend aan B toekomt. Naar Australisch recht is een uitsluitingsclausule namelijk niet nodig, omdat een erfrechtelijke verkrijging tot het eigen vermogen van de erfgenaam behoort. Het hof leest hierin dan ook een uitsluitingsclausule als bedoeld in artikel 1:94 BW.